

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
(ministersvar@ft.dk)

Kopi til: Rigsrevisionen
(rr@rigsrevisionen.dk)

Ministerredegørelse vedrørende Statsrevisorernes beretning om timetal og kompetencedækning i folkeskolen (17/2025)

Statsrevisorerne har anmodet om min redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som beretning nr. 17/2025 om timetal og kompetencedækning i folkeskolen har givet anledning til.

Jeg noterer mig, at statsrevisorerne konkluderer, at Undervisningsministeriets opfølgning på minimumstimetal og lærernes kompetencedækning i dansk og matematik i folkeskolen har været meget utilfredsstillende. Jeg noterer mig, at det kritiseres, at:

- Ministeriet har baseret sin opfølgning på planlagt frem for reelt gennemført undervisning, bl.a. i lyset af, at statsrevisorerne også i 2018 kritiserede Undervisningsministeriet for at følge den planlagte undervisning frem for den gennemførte undervisning.
- Ministeriets opfølgning på timetal og kompetencedækning overvurderer skolernes efterlevelse.
- Ministeriet fortsat ikke har tilstrækkelig indsigt i, om eleverne faktisk modtager den undervisning, de har krav på ifølge loven. Den manglende undervisning kan have betydning for, om eleverne har de tilstrækkelige færdigheder, når de skal aflægge folkeskolens afgangsprøve.
- Ministeriet ifølge loven indtil 2025 har skullet føre tilsyn med overholdelsen af minimumstimetallene, men at det ikke er gjort siden 2019.

Derudover noterer jeg mig, at statsrevisorerne anbefaler, at Undervisningsministeriet tager de nødvendige skridt for at sikre, at ministeriet kan vurdere, hvor stor en andel af undervisningen, der i praksis følger kravene om timetal og kompetencedækningsmålsætningen dvs. reelt gennemføres og ikke kun planlægges. Statsrevisorerne anbefaler, at Undervisningsministeriet i sit videre arbejde lader sig inspirere af Rigsrevisionens dataanalyse i beretning nr. 17/2025, der baserer sig på Danmark Statistiks Lærer-elevregister.

16. september 2026
Sagsnr.: 26/12606

Ministeren
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

CVR-nr.: 20453044

Jeg ser med stor alvor på resultaterne i Rigsrevisionens beretning, og finder det meget bekymrende, at undersøgelsen indikerer, at det kun var hhv. 61 pct. og 52 pct. af folkeskolerne, der gennemførte det lovpligtige timetal i henholdsvis dansk og matematik i skoleåret 2022/2023. Samt at det kun var hhv. 41 pct. og 34 pct. af folkeskolerne, der levede op til målsætningen om kompetencedækning i henholdsvis dansk og matematik i dette skoleår. Jeg noterer mig dog, at blandt de folkeskoler, der ikke levede op til kravene, var en stor del tæt på, hvilket for mig illustrerer, at det vil være muligt at komme i mål med efterlevelse af timetal og kompetencedækning.

Undervisningstimetal og kompetencedækning er fundamentale for, at eleverne lærer det, de skal i folkeskolen. Det ligger mig derfor meget på sinde, at eleverne modtager den undervisning, som de skal have ifølge folkeskoleloven, og at lærerne er uddannet til at varetage undervisningen i netop de fag, de underviser i. Dette er særligt vigtigt i en tid, hvor det faglige niveau er udfordret, og alt for mange børn har for meget skolefravær.

Nedenfor følger mine overvejelser som Statsrevisorernes bemærkninger og beretningen som helhed har givet anledning til.

Central opfølgning på minimumstimetal og kompetencedækning på baggrund af gennemført undervisning

På baggrund af Rigsrevisionens beretning vil Undervisningsministeriet arbejde videre med at undersøge mulighederne for at følge det i praksis gennemførte timetal og kompetencedækningen for den gennemførte undervisning. Ministeriet vil lade sig inspirere af Rigsrevisionens analyser, herunder anvendelsen af Danmarks Statistiks Lærer-elevregister til at opgøre gennemført undervisning. Ministeriet har dog bl.a. noteret sig, at Rigsrevisionens konklusioner er baseret på data fra 663 folkeskoler ud af i alt 1.200, og at 537 skoler således er frasortet grundet usikkerhed om data. Ministeriets eventuelle opfølgning på den i praksis gennemførte undervisning vil således skulle tilrettelægges under hensyntagen til foreliggende datakvalitet, herunder at data forventeligt ikke vil kunne anvendes på institutionsniveau for alle institutioner.

Ministeriets fortsatte arbejde med opfølgning på minimumstimetal og kompetencedækning vil på den baggrund have til formål at afklare hhv. muligheden for at anvende Lærer-elevregistret samt mulige alternative modeller for at følge de gennemførte timer. Arbejdet vil have fokus på, at en ny model giver ministeriet mulighed for på aggregeret niveau at følge med i udviklingen i timetal og kompetencedækkede timer. I arbejdet vil det også skulle afdækkes, om en opfølgning på folkeskolernes vikarbrug kan indgå i en eventuel kommende opfølgning.

Ministeriet vil dertil fokusere på, at dataindsamlingen skal kunne realiseres under hensyntagen til at begrænse ressourceforbruget lokalt på

skoler og i de kommunale forvaltninger og centralt i ministeriet. Det er helt centralt i forlængelse af, at Folketinget i december 2024 vedtog lovgivning med en ambition om, at gennemføre den mest omfattende frisættelse af den offentlige sektor i velfærdssamfundets historie og grundlæggende forandre den måde, velfærden i dag styres, dokumenteres og kontrolleres på. Frisættelsen indebar også sanering og begrænsning af kontrolopgaver og tilsyn på folkeskoleområdet. Dette fremgår af lovforslag nr. L 94 (2024-25) om opgavebortfald på Børne- og Undervisningsministeriets område m.v., side 5f.

Ministeriet er i dag forpligtet til, at følge kompetencedækningen på alle skoler. Det følger således af forarbejder til folkeskoleloven, at der "løbende følges op på udviklingen i kompetencedækningen via Uni-Cs [nu Styrelsen for It og Læring] løbende opgørelser, der bygger på data fra skolernes administrative edb-systemer, som indeholder stamdata for de ansatte læreres kompetencer, hvilke fag og klassetrin de underviser m.v. for samtlige folkeskoler i landet." Det fremgår af lovforslag nr. L 51 (2013-14), bemærkningerne til § 8, stk. 8 (overgangsordningen), side 69.

Det følger heraf, at ministeriet er forpligtet til løbende at foretage opgørelser, og at opgørelsen skal foretages for samtlige folkeskoler i landet, og derfor ikke kan foretages for et mindre antal skoler, herunder for en stikprøve. Endelig vil ministeriet ikke kunne foretage væsentlige ændringer i opgørelsesmetoden, hvis der i så fald ikke længere vil være tale om en opgørelse af kompetencedækning i den gældende folkeskolelovs forstand. Væsentlige ændringer i opgørelsen – så den fx ikke omfatter alle landets folkeskoler – vil således kræve lovændring, hvis den skal udgøre ministeriets lovpligtige opgørelse af folkeskolernes kompetencedækning.

Eventuelle yderligere undersøgelser af kompetencedækning på baggrund af gennemført undervisning vil derfor ligge ud over den løbende opgørelse efter loven.

Arbejdet med at afdække mulighederne for at følge minimumstimetal og kompetencedækning, jf. ovenstående redegørelse, vil forventeligt være afsluttet i løbet af 2027, således at man herefter kan undersøge minimumstimetal og kompetencedækning. Der vil være behov for at inddrage folkeskoleforligskredsen og KL i det videre arbejde.

Det kommunale ansvar for folkeskolen

En styrket opfølgning fra ministeriets side skal gå hånd i hånd med, at man på skoler og i kommuner skærper fokus på overholdelsen af reglerne. Folkeskolen er et kommunalt ansvar, og det er op til kommunalbestyrelserne at sikre, at alle skoler giver det lovbestemte timetal og at undervisningen varetages af lærere med undervisningskompetence. Kommunalbestyrelserne skal i forlængelse heraf sikre fornøden indsigt i de enkelte skolers overholdelse af gældende regler og skal sikre, at der ageres på eventuelle mangler. Ministeriet vil derfor iværksætte aktiviteter, der kan understøtte lokal overholdelse af folkeskoleloven.

I forlængelse af Statsrevisorernes udtalelse og beretningen har jeg derfor i juni 2026 rakt ud til alle kommuner, hvor jeg udtrykker min bekymring og betoner vigtigheden af, at folkeskolerne lever op til minimumstimetal og kompetencedækning. Samtidig har jeg efterspurgt kommunernes forslag til løsninger på den manglende efterlevelse.

KL har i brev af 3. september oplyst, at kommunerne tager kritikken meget alvorligt, og at kommunerne har et ansvar for at sikre, at loven efterleves. KL oplyser videre, at de bl.a. vil opfordre kommunerne til at styrke deres fokus på at sikre minimumstimetal, og at de vil undersøge mulighederne for at styrke datagrundlaget i folkeskolernes og kommunernes systemer, så kommunerne kan understøtte opfølgningen uden det bliver en ny bureaukratisk belastning for skolerne.

Ministreret er nu i dialog med KL om udfordringerne og for at drøfte, hvordan vi kan sikre, at folkeskolerne lever op til minimumstimetallene og målsætningen om fuld kompetencedækning. På baggrund heraf forventer jeg at udsende et hyrdebrev til alle kommuner og fremhæve, at det er kommunalbestyrelserne, der har det direkte ansvar for at sikre, at folkeskolerne overholder lovgivningen, og med opfordring til, at byråd og forvaltning fremover interesserer sig for de enkelte folkeskolars gennemførte undervisning og kompetencedækningen.

Ministeriet vil derudover arbejde med at afklare, hvordan kommuner og folkeskoler kan understøttes i bedre efterlevelse af gældende lovgivning. Arbejdet vil ske under iagttagelse af kommunernes eget ansvar og med fokus på deres egen opfølgning på regeloverholdelse. Det kan blandt andet indebære skærpet vejledning om reglerne om minimumstimetal og kompetencedækning, vejledning om anvendelse af data om timetal og kompetencedækning som en del af skoleudviklingssamtalen og ved at rette kommunernes opmærksomhed på timetal og kompetencedækning i STUK's orientering af kommunalbestyrelserne om skoler med bekymrende kvalitet.

Udfordringer med at give minimumstimetallene og sikre fuld kompetencedækning udspringer dog desværre ikke alene af et manglende fokus lokalt, men knytter sig også til mere generelle udfordringer med fastholdelse og rekruttering af lærere i folkeskolen. Regeringen har i regeringsgrundlaget lagt op til, at der skal gennemføres en målrettet indsats for at fastholde og rekruttere flere lærere til folkeskolen.

Ministeriets tidligere tilsyn med overholdelse af minimumstimetallet

I forhold til Statsrevisorernes kritik af, at Undervisningsministeriet ikke har ført tilsyn med minimumstimetal siden 2019 kan jeg oplyse, at det senest gennemførte tilsyn, der blev afsluttet i 2020, viste, at det i praksis kun var otte skoler, der ikke overholdt minimumstallene, og at alle undtagen én af de konstaterede uoverensstemmelser mellem planlagt undervisning og undervisningstimetallene i loven skyldtes misforståelser. Ministeriet

prioriterede derfor at styrke vejledningsindsatsen fremfor at bruge ressourcer hos både ministeriet og skolerne på en systematisk gennemførelse af timetalstilsynet.

Det bemærkes, at tilsynet blev afskaffet ved ændring af folkeskoleloven med virkning fra august 2025.

Opgørelser af vikardækning

Endelig har Statsrevisorerne, uden for beretningen, gentaget Rigsrevisionens kritik af, at det ikke er i overensstemmelse med bemærkningerne til folkeskoleloven, når ministeriet fastholder, at timer, der dækkes af vikarer uden læreruddannelse eller særlige kvalifikationer, kan indgå i timetallet, hvis vikaren forudgående har modtaget instruktion til undervisningen fra en lærer. Statsrevisorerne og Rigsrevisionen har fremhævet, at de derimod fortolker bemærkningerne til folkeskoleloven, således at timer varetaget af en vikar uden læreruddannelse eller særlige kvalifikationer i stedet kan indgå som understøttende undervisning (afskaffet pr. august 2025) og således ikke tælle med i timetallet.

Ministeriet er fortsat ikke enig i denne udlægning af folkeskolelovens bestemmelser.

Det fremgår for det første af bemærkningerne til lovforslag nr. 51 (2013-14) om indførelse af en længere og mere varieret skoledag, at "undervisningstimerne som hidtil skal både planlægges og gennemføres." Den praksis, der henvises til i bemærkningerne, er ministeriets hidtidige administrative praksis, der omfatter, at vikartimer med forudgående instruktion fra en lærer kan tælle med i timetallet. Dernæst fremgår det af bemærkningerne, at vikardækkede timer "kan" tælle som understøttende undervisning. Understøttende undervisning blev indført med den pågældende lov, så tilføjelsen beskriver, hvilke muligheder de dengang nye regler om understøttende undervisning gav udover den hidtidige praksis – ikke i stedet for den.

For det andet fremgår det af bemærkningerne til lovforslag nr. L 109 (2016-17) om bl.a. vikarer, side 10, at "Kommunalbestyrelsen har pligt til at sørge for, at eleverne i folkeskolen får den fornødne undervisning, hvorfor kommunalbestyrelsen kan være nødsaget til at gøre brug af personer, der ikke opfylder kvalifikationskravene, hvis det ikke viser sig muligt at skaffe lærer- eller pædagoguddannede til at varetage undervisningen". Her lægges således udtrykkeligt til grund, at kommunerne kan opfylde deres forpligtelser med hensyn til undervisning i fagene, selvom de bruger vikarer, der ikke er lærer- eller pædagoguddannede.

Det er på den baggrund fortsat ministeriets opfattelse, at det følger af folkeskoleloven, at hvis der er foregået *undervisning* i faget, kan det tælles med i timetallet. Dette er tilfældet for vikartimer, hvis vikaren har fået forudgående instruktion til *undervisningen* og herved har kunnet gennemføre undervisning i disse timer. Det er derfor fortsat ministeriets

opfattelse, at ministeriets administrative praksis er gældende for, hvornår timer, der dækkes af vikarer uden læreruddannelse eller særlige kvalifikationer, tæller som undervisning i faget.

Side 6/6

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke